

SENJA KOMMUNE

REGLEMENT FOR FINANS- OG
GJELDSFORVALTNING

Revidert 20.06.2024

Innholdsfortegnelse

REGLEMENT FOR FINANS- OG GJELDSFORVALTNING	2
1.1 <i>Reglementets virkeområde.....</i>	2
1.1.1 Hensikten med reglementet.....	2
1.1.2 Hvem reglementet gjelder for	2
1.2 <i>Hjemmel og gyldighet</i>	2
1.2.1 Hjemmel	2
1.2.2 Gyldighet	3
1.3 <i>Forvaltning og forvaltningstyper</i>	3
1.4 <i>Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning</i>	3
1.5 <i>Generelle rammer og begrensninger</i>	3
1.6 <i>Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.....</i>	4
1.6.1 Innskudd i bank	4
1.6.2 Avkastningsmål	4
1.6.3 Rapportering.....	4
1.7 <i>Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.....</i>	5
1.7.1 Vedtak om opptak av lån	5
1.7.2 Fullmakter til Kommunedirektøren.....	5
1.7.3 Valg av låneinstrumenter	5
1.7.4 Tidspunkt for låneopptak	5
1.7.5 Konkurrerende tilbud	5
1.7.6 Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter	5
1.7.7 Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak	6
1.7.8 Rapportering.....	6
1.8 <i>Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva</i>	7
1.9 <i>Rammer for kommunale garantier</i>	7
1.9.1 Generelt	7
1.9.2 Lånegarantier knyttet til prioriterte anlegg som er spillemiddelberettiget.	7
1.9.3 Rapportering.....	7
1.10 <i>Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko</i>	7
1.10.1 Konstatert av avvik	7
1.10.2 Risikovurderinger.....	8
1.10.3 Kvalitetssikring	8

REGLEMENT FOR FINANS- OG GJELDSFORVALTNING

1.1 Reglementets virkeområde

1.1.1 Hensikten med reglementet

Finansreglementet inneholder bestemmelser som hindrer kommunen i å ta en vesentlig finansiell risiko i finans- og gjeldsforvaltningen, og som sikrer at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Finansreglementet inneholder også bestemmelser om hvilke avkastningsmål som skal ligge til grunn for finansforvaltningen.

Hvis det avdekkes avvik fra finansreglementet, skal det iverksettes nødvendige tiltak. Hvis det er nødvendig for å unngå vesentlig finansiell risiko, blant annet for å sikre at løpende betalingsforpliktelser kan innfris, skal kommunestyret selv endre finansreglementet.

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende fullmakter/instrukser/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Senja kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9 og interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 17. I den grad disse virksomhetene har en egen finans- og gjeldsforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglementet.

Kommunens aksjer og ansvarlige lån i selskaper hvor eierskapet har en næringspolitisk eller samfunnsmessig begrunnelse (investeringer av "ikke-finansiell" karakter) omfattes ikke av reglene i dette reglementet. Finansreglementet regulerer heller ikke forvaltningen av kommunenes pensjonsmidler.

1.2 Hjemmel og gyldighet

1.2.1 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018, § 14
- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 7. juni 2019 med hjemmel i lov 22. juni 2018 nr. 83

om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 14-1, § 14-2, § 14-3, § 14-4, § 14-6, § 14-8, § 14-9, § 25-1 og § 31-1.

- Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner § 14-13 (FOR 2019-11-15-1520) gjeldende fra 2020.
- Kommunal regnskapsstandard nr. 11(revidert) – Finansielle eiendeler og forpliktelser (GKRS gjeldende fra 1.1.2020)
- Ikrafttredelse 28. februar 2020

1.2.2 Gyldighet

- Reglementet trer i kraft fra og med 20.06.2024. Finans- og gjeldsreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.

1.3 Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning skal reglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette reglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

1. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål med lav risiko.
2. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

Det er ikke utarbeidet målsettinger, strategier eller rammer for plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva, da kommunen per dags dato ikke har langsiktige finansielle plasseringer, jfr. pkt. 1.8.

1.4 Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Finans- og gjeldsforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Kommunen skal til en hver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.

1.5 Generelle rammer og begrensninger

- Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse fastsetter av i dette finans- og gjeldsreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og et avkastningsmål til likviditet forvaltet etter reglementets §1.6.2 som er lik eller bedre enn innskuddsvilkårene i kommunens til en hver tids gjeldende hovedbankavtale. vesentlig finansielle risiko, jf. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 14-1.

- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldsforvaltningen. Det påligger Kommunedirektøren en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.
- Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå **og signere avtaler** i overensstemmelse med dette reglementet.
- Kommunedirektøren skal, med hjemmel i dette finans- og gjeldsreglement, utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser **og kommunelovens §25-1.**
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

Konkrete rammer for forvaltning av henholdsvis kommunens midler til driftsformål (inkl. ledig likviditet) og gjeldsporteføljen omtales i fortsettelsen hver for seg.

1.6 Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Kommunens midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) skal plasseres i bankinnskudd. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating A- eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet.

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, utover hva som trengs til dekning av kommunens løpende forpliktelser de nærmeste 3 måneder, kan plasseres etter følgende retningslinjer:

1.6.1 Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- a) Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 6 måneder
- b) Et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn **NOK 1 mill. 30 % av til en hver tid gjennomsnittlig likviditet**

1.6.2 Avkastningsmål

Det søkes å oppnå en avkastning som minimum tilsvarer innskuddsvilkårene i hovedbankavtalen.

1.6.3 Rapportering

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, jf. bestemmelsene i økonomireglementet. I tillegg

skal Kommunedirektøren etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum angi følgende:

- Fordeling på de ulike plasseringsalternativer/typer aktiva i kroner (markedsverdier) og i prosent av de samlede midler til driftsformål.
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsrenter.
- Kommunedirektørens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering.
- Kommunedirektørens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finans- og gjeldsreglementet.

1.7 Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

1.7.1 Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret.

1.7.2 Fullmakter til Kommunedirektøren

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal Kommunedirektøren gjennomføre låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår (avdragstid og rentebetingelser). Kommunens innlån skal for øvrig forvaltes etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 14 om låneopptak.

Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

Kommunedirektørens fullmakt kan delegeres til økonomisjefen.

1.7.3 Valg av låneinstrumenter

Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper. Låneopptak kan også gjøres som obligasjonslån eller sertifikatlån. Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

1.7.4 Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

1.7.5 Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets beste betingelser. Låneopptak tas opp i tråd med kommunens innkjøpsreglement, økonomireglement og lov om offentlige anskaffelser.

1.7.6 Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor

et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Videreformidlingslån fra Husbanken, samt en beregnet andel av kommunens totale lånegjeld som er knyttet til rentekompensasjonsordninger eller selvkostområdet skal til enhver tid ligge med flytende rente. Dette er selvfinansierende gjeld hvor rentekostnaden kompenseres med tilsvarende inntekter. Øvrig gjeld etter fratrekk av lån nevnt i dette avsnittet utgjør renteksponert lånegjeld. Kommunens rentesikring skal kun knyttes til renteksponert gjeld

Forvaltningen skal legges opp i henhold til følgende;

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall
- b) Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet **renteeksponert gjeld** bør til en hver tid være mellom 1 og 5 år.
- c) Minimum 1/3 av **renteeksponert gjeld** skal ha flytende rente (rentebinding kortere enn ett år), minimum 1/3 skal ha fast rente.
- d) Andelen av gjeldsporteføljen som har fast rente, bør fordeles i 1 til 10 år. Segmentert på en slik måte at kommunen får lavest mulig refinansieringsrisiko.

For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk fremtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteeksponeringen for kommunens totale lånegjeld. Forutsetninger for å gå inn i slike kontrakter skal være en totalvurdering av renteforventninger og risikoprofil på et gitt tidspunkt tilsier at slik endring er ønskelig. Det er ikke tillat å løsrive disse kontraktene fra den øvrige finansforvaltningen og beregninger under punkt b) skal inkludere FRA- og SWAP-kontrakter. Hensikten bak hver kontrakt skal dokumenteres og kontraktene skal knyttes til underliggende lån eller låneportefølje. Det skal kun benyttes større banker med bred dokumentert erfaring innenfor dette området som motpart ved slike kontrakter.

1.7.7 Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- b) Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere långivere.
- c) **Lån som forfaller og som skal innløses innen en periode på 12 måneder skal ikke overstige mer enn 50 % av total gjeldsportefølje**

1.7.8 Rapportering

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering, rapportere på status for gjeldsforvaltningen, jf. bestemmelsene i økonomireglementet. I tillegg skal Kommunedirektøren etter årets utgang rapportere til kommunestyret med hensyn på utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

For gjeldsforvaltningen skal det rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) så langt i året

- Refinansiering av eldre lån så langt i året
- Verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder
- Sammensetning av låneporteføljen fordelt på de ulike typer passiva (i NOK og %)
- Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding
- Egne rentebetingelser sammenlignet med per tiden-rente og 3 mnd. NIBOR i rapporteringsperioden.
- Kommunedirektørens kommentarer knyttet til endring i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarkedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov.
- Kommunedirektørens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet.

1.8 Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

Senja kommune har per dags dato ingen langsiktige finansielle plasseringer. Dersom det blir aktuelt for kommunen å foreta slike langsiktige finansielle plasseringer, må finansreglementet endres og vedtas i kommunestyret på nytt.

1.9 Rammer for kommunale garantier

1.9.1 Generelt

Senja kommune kan i henhold til kommunelovens § 14-19 og finansforskriften gi kommunale lånegarantier.

1.9.2 Lånegarantier knyttet til prioriterte anlegg som er spillemiddelberettiget.

Senja kommune gir primært simpel garanti. Det kan vurderes å innvilge selvskyldnargaranti for tiltak rettet mot barn og unge eller som er av særlig betydning for å realisere satsninger i kommuneplanen. Det forutsettes at anlegget er prioritert for spillemidler.

1.9.3 Rapportering

Kommunestyret skal i finansrapportene ha vedlagt en oversikt over kommunens garantiforpliktelser, hvor det framkommer eventuelle nye og opphørte garantier, samt om garantiene er sikret med pant. I selskaper hvor kommunen har delt ansvar med andre skal oversikten også vise hvilket ansvar kommunen har for gjelden i slike selskaper.

Senja kommunestyre kan innvilge kommunale lånegarantier innenfor rammen som kommunestyret har satt i handlingsreglene for garantier.

1.10 Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

1.10.1 Konstatert av avvik

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finans- og gjeldsforvaltning og reglementets rammer, skal slikt avvik umiddelbart lukkes. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket dersom dette er større enn NOK 1 millioner skal uten ugrunnet opphold rapporteres til kommunestyret sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

Dersom den konstaterte økonomiske konsekvens av avviket er mindre enn NOK 1 millioner kan slik rapportering utestå til neste ordinære finans- og gjeldsrapportering til kommunestyret.

1.10.2 Risikovurderinger

Det skal til hver rapportering til kommunestyret gjøres følgende atskilte risikovurderinger:

- a) Renterisikoen for plasseringer av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i sammenheng,
- b) En "netto" gjeldsbetraktning som viser kommunens renterisiko angitt i NOK ved en 1 % andel generell endring i rentekurven.

1.10.3 Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinene for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finans- og gjeldsreglementet.

Kommunedirektøren pålegges ansvar for at slike vurderinger innhentes eksternt eller gjennom kommunerevisjonen.

Kvalitetssikring av finans- og gjeldsreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt endret reglement. I denne sammenheng skal det rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene.